

Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Ceredigion

Eich cyngor gwirfoddol sirol lleol

4. Gwirfoddolwyr

4.3 Polisi gwirfoddoli enghreifftiol

Os oes gwirfoddolwyr yn rhan o'ch mudiad, mae'n bwysig eich bod yn rhoi polisi gwirfoddoli ar waith. Gall y polisi hwn roi fframwaith i'ch mudiad ar gyfer sefydlu rhaglen wirfoddoli. Bwriad polisi gwirfoddoli yw sicrhau cydlyniant cyffredinol i'r holl bolisiâu a gweithdrefnau amrywiol sy'n effeithio ar wirfoddoli, er enghraifft recriwtio, treuliau, iechyd a diogelwch ac yn y blaen. Bydd hefyd yn helpu i ddiffinio rôl gwirfoddolwyr o fewn y mudiad a sut gallant ddisgwyl gael eu trin.

Mae gan bawb yr hawl i wirfoddoli ac i gael profiad cynhyrchiol sy'n rhoi boddhad mawr. Diben y polisi gwirfoddoli enghreifftiol hwn yw helpu mudiadau gwirfoddol a gwirfoddolwyr i fwynhau profiad cadarnhaol cyffelyb. Gellir ei ddefnyddio i ddatblygu eich polisi eich hun ar gyfer eich mudiad chi, ac mae croeso i chi ei addasu fel y bo'n briodol.

Polisi gwirfoddoli enghreifftiol

Cyflwyniad

Mae'r polisi hwn yn amlinellu'r egwyddorion cyffredinol ar gyfer gweithredu gwirfoddol yn <Enw'r mudiad>. Mae'n berthnasol i bawb yn y mudiad, gan gynnwys gwirfoddolwyr, staff, aelodau, a'r rheini sydd wedi'u hethol neu'u penodi i swyddi cyfrifol.

Mae'r polisi hwn wedi'i gefnogi gan <Bwrdd a.y.b. y mudiad> a bydd yn cael ei adolygu <rhoch amserlen>, i sicrhau ei fod yn dal yn briodol i anghenion <Enw'r mudiad> a'i wirfoddolwyr.

Ymroddiad

Mae <Enw'r mudiad> yn cydnabod yr hawl sydd gan bobl i gymryd rhan ym mywydau eu cymunedau drwy wirfoddoli. Mae hefyd yn cydnabod bod gwirfoddolwyr yn cyfrannu mewn nifer o wahanol ffyrdd, bod eu cyfraniad yn unigryw, ac y gall gwirfoddoli fod o fudd i ddefnyddwyr gwasanaethau, i staff, i gymunedau lleol ac i'r gwirfoddolwyr eu hunain. Mae <Enw'r mudiad> yn gwerthfawrogi cyfraniad gwirfoddolwyr ac mae wedi ymrwymo i gynnwys gwirfoddolwyr mewn swyddogaethau priodol ac mewn ffyrdd sy'n annog ac yn cefnogi gwirfoddolwyr ac yn datblygu gwirfoddoli.

Mae <Enw'r mudiad> yn cydnabod ei gyfrifoldeb i drefnu ei wirfoddoli mewn modd effeithlon a sensitif fel y caiff y rhodd werthfawr, sef amser y gwirfoddolwr, ei defnyddio orau er lles pawb.

Diffiniad

Mae gwirfoddoli yn fynegiant pwysig o ddinasyddiaeth ac yn elfen bwysig o ddemocratiaeth hefyd. Mae gwirfoddolwyr yn bobl sy'n cyfrannu eu hamser, eu hegri a'u sgiliau er budd y gymuned, a hynny yn ddi-dâl ac o'u gwirfodd.

Datganiad o werthoedd ac egwyddorion

Mae gwirfoddoli yn weithgaredd dilyn a hanfodol sy'n cael ei gefnogi a'i annog gan <Enw'r mudiad> ac ni fwriedir iddo gymryd lle gwaith cyflogedig. Mae rôl gwirfoddolwyr yn ategu rôl staff cyflogedig, ond nid yw'n cymryd ei lle.

Bydd camau priodol yn cael eu cymryd i sicrhau bod staff cyflogedig yn glir ynghylch rôl gwirfoddolwyr, ac i feithrin perthynas waith dda rhwng staff cyflogedig a gwirfoddolwyr.

Ni fydd gwirfoddolwyr yn cael eu defnyddio i wneud gwaith staff cyflogedig yn ystod cyfnodau o weithredu diwydiannol.

Mae rôl y gwirfoddolwr yn berthynas rodd, yn rhwymedig mewn anrhydedd, ymddiriedaeth a chyd-ddealltwriaeth yn unig. Ni ellir gosod unrhyw rwymedigaethau, cytundebol neu fel arall, ar wirfoddolwyr i fod yn bresennol, i roi nac i gael lleiafswm amser i gyflawni'r tasgau sy'n ymwneud â'u gweithgareddau gwirfoddol. Yn yr un modd, ni ellir cymell y mudiad i ddarparu un ai gwaith rheolaidd neu dâl neu fudd arall am unrhyw weithgaredd a wna'r gwirfoddolwr.

Er bod gwirfoddolwyr yn rhoi eu hamser o'u gwirfodd a heb rwymedigaeth, gellir rhagdybio y ceir cydgefnogaeth a chyd-ddibyniaeth. Cydnabyddir cyd-ddisgwyliadau – yr hyn y mae'r mudiad yn ei ddisgwyl o wirfoddolwyr a'r hyn y mae gwirfoddolwyr yn ei ddisgwyl o'r mudiad.

Cydlynu Gwirfoddolwyr

Bydd gan bob gwirfoddolwr aelod o staff neu wirfoddolwr enwebedig i gynnig arweiniad a chynghor i'r gwirfoddolwr, i'w helpu i gyflawni tasgau yn effeithiol. Rhoddir gwybod i wirfoddolwyr â phwy y dylent gysylltu am gefnogaeth a goruchwyliaeth.

Cyfeirir yn benodol at 'gydlynu gwirfoddolwyr' ym mhob disgrifiad swydd perthnasol yn y mudiad.

Y deilydd swydd a enwebwyd i fod yn bennaf gyfrifol am ddatblygiad gweithgareddau gwirfoddol yn y mudiad yw <enw a swydd>. Mae'r unigolyn hwn yn gyfrifol am reoli gwirfoddolwyr y mudiad, ac am eu lles.

Recriwtio a Dethol

Mae <Enw'r mudiad> wedi ymrwymo i gyfle cyfartal ac mae'n credu y dylai gwirfoddoli fod yn agored i bawb, beth bynnag bo'u hoed, rhyw, ethnigrwydd, gallu, crefydd, a chredoau gwleidyddol. Derbynnir cymorth gwirfoddolwr ar gyfer rôl benodol ar sail teilyngdod, a'r unig faen prawf wrth ddethol fydd addasrwydd yr unigolyn i gyflawni'r tasgau y cytunwyd arnynt. Bydd gwybodaeth am y gwirfoddolwr nad yw'n berthnasol i sut y cyflawnir y tasgau gwirfoddoli dan sylw yn cael ei hanwybyddu gan y mudiad o ran recriwtio a dethol.

Bydd cyfleoedd gwirfoddoli yn cael eu hyrwyddo'n eang fel eu bod ar gael yn hwylus i bob aelod o'r gymuned.

Bydd gwirfoddolwyr nad ydynt yn addas ar gyfer tasg benodol un ai'n cael cynnig cyfle arall i wirfoddoli gyda'r mudiad neu'n cael eu cyfeirio at y Ganolfan Wirfoddoli agosaf.

Gofynnir i bob gwirfoddolwr gyflwyno dau eirida, a bydd gofyn iddynt un ai gael Archwiliad Datgeliad Manwl y Swyddfa Cofnodion Troseddol a/neu fodloni'r gofynion i gofrestru gyda Chynllun Archwilio Cefndir a Gwahardd yr Awdurdod Diogelu Annibynnol, os yw'r swydd yn cynnwys gweithio â phlant neu oedolion agored i niwed y diffinnir fel gweithgaredd rheoledig dan y Ddeddf Diogelu Grwpiau Agored i Niwed. Byddant hefyd yn cael eu gwahodd i ddod i gyfweiliad ffurfiol.

Bydd gan wirfoddolwyr ddisgrifiad cryno a chlir o'u tasgau a fydd yn cael ei adolygu bob <nodwch gyfnod>. Caiff y disgrifiadau o'r tasgau eu paratoi ar y cyd rhwng y gwirfoddolwr a'r unigolyn dynodedig y cyfeirir ato uchod.

Bydd gwirfoddolwyr newydd yn cael eu cyflwyno'n iawn i'r mudiad.

Bydd gwirfoddolwyr yn cael eu briffio'n iawn ynghylch y gweithgareddau a wneir, a byddant yn cael yr holl wybodaeth angenrheidiol er mwyn rhoi cyfle iddynt berfformio'n hyderus.

Hyfforddi a Datblygu

Bydd pob gwirfoddolwr yn cael gwybod am bolisïau perthnasol y mudiad, a bydd gan bob gwirfoddolwr fynediad atynt, gan gynnwys y polisïau hynny sy'n gysylltiedig â gwirfoddoli, iechyd a diogelwch, amddiffyn plant a chyfle cyfartal.

Mae datblygu hyfforddiant a chefnogaeth i wirfoddolwyr yn un o brif flaenoriaethau'r mudiad er mwyn sicrhau bod yr wybodaeth a'r sgiliau angenrheidiol ganddynt i gyflawni eu tasgau. Cyfrifoldeb yr unigolyn dynodedig y cyfeirir ato uchod fydd sicrhau y darperir yr hyfforddiant hwn. Cyfrifoldeb y gwirfoddolwr fydd mynychu'r hyfforddiant perthnasol.

Darperir hyfforddiant i reoli gwirfoddolwyr i'r staff hynny y mae ganddynt gyfrifoldeb uniongyrchol dros hyn.

Cefnogaeth, Goruchwyliaeth a Chydnabyddiaeth

Bydd gan bob gwirfoddolwr unigolyn cyswllt y gall fynd ato â'i bryderon ynghylch gwirfoddoli ac i ofyn am arweiniad a chefnogaeth.

Bydd gan wirfoddolwyr fynediad at gefnogaeth a goruchwyliaeth rheolaidd. Bydd hyn yn rhoi'r cyfle i'r gwirfoddolwr ac i'r goruchwylwr nodi, monitro a gwerthuso cyfranogiad y gwirfoddolwr, cydnabod llwyddiannau a nodi anghenion hyfforddi unigol, gan gynnwys hyfforddi sy'n berthnasol i'w rôl wirfoddol benodol ac i'w ddatblygiad personol ehangach. Bydd pa mor aml y cynhelir y sesiynau hyn, am ba hyd ac ar ba ffurf, yn cael ei drafod rhwng y gwirfoddolwr a'r swyddog dynodedig y cyfeirir ato uchod.

Rhoddir y cyfle, lle bo hynny'n briodol, i wirfoddolwyr rannu eu barn gyda staff ehangach y mudiad, mewn cyfarfodydd staff a.y.b.

Bydd proses yn cael ei datblygu er mwyn rhoi cydnabyddiaeth ffurfiol i gyfraniad gwirfoddolwyr y mudiad (e.e. gwobrau mewnol, erthyglau mewn papurau newydd a chylchlythyrau, llythyrau diolch a.y.b.) neu bydd proses sydd eisoes yn bodoli yn cael ei hamlinellu.

Treuliau

Mae <Enw'r mudiad> yn cydnabod ei bod yn bwysig ad-dalu'r costau teithio i leoliad y gwirfoddoli ac oddi yno, a'r costau eraill a geir wrth wirfoddoli, o safbwynt cyfle cyfartal. Mae hyn yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod gan bob unigolyn fynediad at gyfleoedd gwirfoddoli.

Gall gwirfoddolwyr y mudiad hawlio mân dreuliau rhesymol, ar yr amod bod ganddynt dderbynneb fel tystiolaeth o'r gwariant. Esbonnir yr hyn y gellir ei hawlio yn ôl gan y mudiad a sut mae cyfrifo treuliau i'r gwirfoddolwr cyn iddo ddechrau ar unrhyw weithgaredd sy'n debygol o achosi treuliau.

Mae gan y mudiad agwedd gyson at ad-dalu treuliau sydd yr un fath ar gyfer gwirfoddolwyr, staff a.y.b. fel y cymeradwyir gan Gyllid y Wlad.

Cyfrifoldeb yr unigolyn dynodedig y cyfeirir ato uchod yw rhoi gwybod i wirfoddolwyr am y weithdrefn ar gyfer ad-dalu treuliau.

Yswiriant

Mae polisïau yswiriant atebolrwydd y mudiad yn cynnwys gweithgareddau gwirfoddolwyr ac atebolrwydd drostynt.

Ni fydd y mudiad yn yswirio eiddo personol y gwirfoddolwr rhag colled neu ddifrod.

Cyfrinachedd

Bydd y mudiad yn rhoi gwybod i'r gwirfoddolwr am ei weithdrefnau a'i bolisi cyfrinachedd, lle bo hynny'n briodol. Byddai hyn yn cynnwys y rheini sy'n gysylltiedig â gwybodaeth bersonol am y gwirfoddolwr sy'n cael ei dal gan y mudiad.

Datrys Anghydfodau

Mae'r mudiad yn ymdrechu i drin pob gwirfoddolwr yn deg, yn wrthrychol ac yn gyson. Mae'r mudiad yn ymdrechu i sicrhau bod barn gwirfoddolwyr yn cael ei chlywed, a'i nodi, ac y bydd gweithredu arni ar unwaith. Mae hefyd yn ymdrechu i ddod o hyd i ateb cadarnhaol a chyfeillgar sy'n seiliedig ar ganllawiau'r mudiad ar gyfer datrys anghydfodau.

Mae'r swyddog dynodedig y cyfeirir ato uchod yn gyfrifol am ddelio â phroblemau yn ymwneud ag ymddygiad neu gwynion y gwirfoddolwyr, a dylai'r rhain gael eu cyfeirio ato/i. Os cyfyd problem, dylid cael gafael ar yr holl ffeithiau perthnasol cyn gynted ag sy'n bosibl. Bydd y mudiad yn cefnogi'r gwirfoddolwr wrth iddo geisio datrys y broblem mewn modd anffurfiol. Os na ellir datrys y broblem mewn modd anffurfiol, cyfeirir at bolisiau a gweithdrefnau disgyblu a chwyno ehangach y mudiad (maent yn cynnwys gwirfoddolwyr).

Hawliau a Chyfrifoldebau

Mae'r mudiad yn cydnabod hawl y gwirfoddolwyr:

- i gael gwybod yr hyn a ddisgwylir (a'r hyn na ddisgwylir) ohonynt
- i gael digon o gefnogaeth wrth wirfoddoli
- i gael eu canmol
- i gael amodau gweithio diogel
- i gael eu hyswirio
- i gael gwybod beth yw eu hawliau a'u cyfrifoldebau os bydd rhywbeth yn mynd o'i le
- i gael mân dreuliau perthnasol
- i gael hyfforddiant priodol
- i beidio ag wynebu gwahaniaethu
- i gael cynnig y cyfle i ddatblygu'n bersonol

Mae'r mudiad yn disgwyl i wirfoddolwyr:

- fod yn ddibynadwy
- bod yn onest
- parchu cyfrinachedd
- gwneud yn fawr o gyfleoedd hyfforddi a chefnogi
- cyflawni tasgau mewn modd sy'n adlewyrchu nodau a gwerthoedd y mudiad
- gweithio o fewn y canllawiau y cytunwyd arnynt
- parchu gwaith y mudiad a pheidio â dwyn anfri arno
- cydymffurfio â pholisiau'r mudiad

Mwy o wybodaeth

WCVA

www.wcva.org.uk/volunteering/

Canolfan Gwirfoddoli Lleol

www.volunteering-wales.net

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw berson weithredu neu wrthod gweithredu arno.

Am rhagor o wybodaeth cysylltwch â

Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Ceredigion

Bryndulais, 67 Stryd y Bont, Llanbedr Pont Steffan, Ceredigion, SA48 7AB

Elusen Gofrestredig 1061364

Ffôn: 01570 423232

gen@cavo.org.uk

Ffacs: 01570 422427

www.cavo.org.uk

Ffôn: 0800 2888 329

www.wcva.org.uk

Cynhyrwyd gan WCVA, Cyngorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli

Wedi ei ddiweddarau: 04/08/2011